

Thiết kế, sản xuất các mặt hàng TỪ VẢI TÁI CHẾ

■ Phạm Khôi

“Việc sử dụng vải vụn để làm các sản phẩm hàng ngày sẽ góp phần làm sạch môi trường cũng như giảm giá thành để người tiêu dùng có thu nhập không cao có thể mua và sử dụng. Đồng thời, chúng tôi cũng mong muốn sẽ tạo nhiều việc làm hơn cho các bạn khuyết tật trong cộng đồng, những người đã và đang tham gia chuỗi sản xuất của chúng tôi để tự làm ra thu nhập, từ đó tự tin hơn trong làm chủ bản thân, làm chủ cuộc đời mình”. Đó là những chia sẻ chân thành của chị Trần Thị Như Hoa - Hợp tác xã Sen Vàng về dự án khởi nghiệp “Thiết kế, sản xuất các mặt hàng từ vải tái chế” của mình. Với bàn tay của các thành viên Hợp tác xã Sen Vàng, những tấm vải cũ đã được tái chế và khoác lên mình những diện mạo, giá trị mới.

Thời trang bền vững, thời trang tuần hoàn là từ khóa đang được nhiều người quan tâm, thể hiện thái độ sống tích cực, bảo vệ môi trường. Người tiêu dùng có thể theo đuổi lối thời trang bền vững bằng cách hạn chế mua hàng fast fashion, trao đổi đồ cũ, mix đồ theo cách mới, tặng “thuê” giảm mua... Với các nhà thiết kế, sản xuất, đó là chọn nguyên liệu thân thiện môi trường, thiết kế đa chức năng... và một trong những cách phổ biến nhất để thực hành thời trang bền vững chính là sử dụng nguyên liệu tái chế. Theo chị Trần Thị Như Hoa - Hợp tác xã Sen Vàng (thành phố Vinh, Nghệ An), tác hại của rác từ vải là rất lớn. Mỗi loại vải đều cần thời gian rất dài để phân hủy ở môi trường bình thường, có loại vải lên đến 40 năm, kể cả khi thiêu hủy cũng thải ra môi trường một lượng khí độc, lâu dài có thể ảnh hưởng đến sức khỏe con người. Trong những năm gần đây,

chính phủ các nước đã rất quan tâm đến môi trường và kinh tế tuần hoàn, nên việc tận dụng các vải vụn trong quá trình sản xuất đồ may mặc đã góp phần giảm rác thải ra môi trường cũng như giảm được giá thành cho sản phẩm, từ đó nhiều khách hàng, đặc biệt là các khách hàng có thu nhập thấp có thể tiếp cận được với đa dạng các sản phẩm chất lượng tốt, đáp ứng kịp thời nhu cầu của xã hội. Dự án “Thiết kế, sản xuất các mặt hàng từ vải tái chế” của chị Trần Thị Như Hoa vừa đạt Giải Khuyến khích, giải thưởng dự án tác động xã hội - Cuộc thi Tìm kiếm tài năng Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Nghệ An mở rộng năm 2022 (Techfest Nghệ An Open 2022), được cam kết đầu tư với số

tiền 25.000USD từ Quỹ Đầu tư khởi nghiệp sáng tạo Thiên Minh Đức. Điểm độc đáo của dự án chính là tận dụng nguồn vải vụn trong quá trình sản xuất hàng ngày tạo ra các sản phẩm có tính sáng tạo về hội họa và màu sắc, đảm bảo mỗi sản phẩm là duy nhất, không trùng lặp.

Với dự án của mình, Hợp tác xã Sen Vàng cung cấp cho thị trường những sản phẩm may mặc thời trang nữ đáp ứng nhu cầu ngày càng đẹp hơn với giá thành rẻ hơn cho phụ nữ, trẻ em gái ở các lứa tuổi và các sản phẩm từ vải vụn như vật dụng tiện ích, đồ dùng trang trí như là lót cốc, túi, đồ chơi, quà lưu niệm, thiết bị dạy học... Quá trình sản xuất được dự án thực hiện khi có đơn hàng như sau:

1./Thiết kế mẫu mã: nhân viên phụ trách công việc này có kiến thức về vẽ phác thảo các ý tưởng độc đáo, nắm bắt được xu hướng, thị hiếu của khách hàng cũng như tham khảo những mẫu mã mới nhất trên thị trường để từ đó thiết kế, cải tiến những chi tiết phù hợp theo yêu cầu của khách hàng, thị trường.

2./ Tìm nguyên liệu: từ nguồn vải do các đối tác và thị trường cung cấp, xưởng sản xuất theo thiết kế với các mặt hàng thời trang. Đối với các sản phẩm làm từ vải vụn sẽ tận dụng nguồn vải mà xưởng đã thải ra cũng như tận dụng thu từ các tiệm may, các

xưởng may trên địa bàn thành phố để sản xuất theo mẫu thiết kế.

3./ Xử lý nguyên liệu: nguyên liệu được làm sạch, xử lý nhiệt độ, ép keo, định hình sản phẩm theo quy định.

4./ Kiểm tra và đóng gói: sau khi sản phẩm được sản xuất ra, nhân viên sẽ kiểm tra, loại ra những sản phẩm lỗi, đóng gói những sản phẩm đủ tiêu chuẩn theo quy định và đưa ra thị trường.

Nhóm dự án đã đặt mình vào vị trí người tiêu dùng, tìm hiểu nhu cầu của họ, sau đó sản xuất thử sản phẩm, đem đến tận tay khách hàng để họ trải nghiệm, lắng nghe ý kiến nhận xét, góp ý để điều chỉnh sản phẩm cho phù hợp. Bởi vì nhóm dự án cho rằng ý kiến của khách hàng chính là bài học thực tế hiệu quả mà không trường lớp kinh doanh nào có thể cung cấp được.

Đối tượng khách hàng dự án hướng tới là tất cả nữ khách hàng ở các lứa tuổi; người tiêu dùng yêu nghệ thuật, hàng thủ công mỹ nghệ, các sản phẩm handmade; sản phẩm lưu niệm cho khách du lịch; đồ



Một số sản phẩm của dự án





Chị Như Hoa tham dự Cuộc thi Phụ nữ khởi nghiệp năm 2020

dùng dạy học làm từ vải đẹp và an toàn cho các trường mầm non, tránh nguy cơ nhiễm độc, ô nhiễm môi trường cho trẻ; các quán cafe, khách sạn có nhu cầu sử dụng các sản phẩm vải vụn như tranh vải treo tường, đồ handmade trang trí... Trong năm 2021, dự án đã có đơn đặt hàng 500 sản phẩm là túi vải có quai đeo của Trường Mầm non Quốc tế BLUE SKY (thành phố Vinh); năm 2022 là đơn đặt hàng túi vải đựng mỹ phẩm đa năng, túi Canvas của nhãn hàng Unilever.

Bản thân cũng là người khuyết tật nên chị Trần Thị Như Hoa rất đồng cảm với những khó khăn của những người giống mình, nhất là trong câu chuyện tìm việc làm. Thấu hiểu tâm tư của họ khi trở thành gánh nặng cho gia đình và xã hội nếu không có công việc, chị mong muốn làm được điều gì đó để chia sẻ với những người cùng hoàn cảnh: “Với việc thành lập Hợp tác xã Sen Vàng để bắt đầu khởi nghiệp, phát triển kinh doanh và nâng cao trách nhiệm xã hội của mình, tôi tin tưởng đây cũng là cơ hội để tôi và các thành viên hỗ

trợ được nhiều hơn nữa người khuyết tật có cùng hoàn cảnh”. Hợp tác xã tự thiết kế sản xuất từ dòng hàng thời trang đến các sản phẩm tái chế, chính vì vậy các sản phẩm sẽ có những nét độc đáo riêng, là kết quả của sự lao động tỉ mỉ của đôi bàn tay, sự sáng tạo nhằm biến đổi hay kết hợp nhiều chất liệu thô khác nhau tạo ra những sản phẩm mang đậm dấu ấn cá nhân. Công việc phù hợp với phụ nữ, đặc biệt là phụ nữ khuyết tật, nên với mô hình phát triển kinh tế song song với đào tạo nghề và việc làm cho người khuyết tật sẽ rất khả thi, giúp họ đảm bảo cuộc sống của bản thân, tự tin và có tiếng nói hơn trong gia đình cũng như xã hội. Đồng thời, dự án cũng mong muốn truyền cảm hứng cho chị em khuyết tật đang ấp ủ nhiều ý tưởng khởi nghiệp nhưng chưa dám quyết định theo đuổi ước mơ của mình.

Đến nay, những mảnh vải vụn đang ghép nên từng bức tranh tươi sáng hơn cho những mảnh đời kém may mắn tại Hợp tác xã Sen Vàng. Họ là những người khuyết tật tìm được niềm vui từ quá trình lao động, tự tay tạo nên những sản phẩm có giá trị. Vậy nên, không chỉ là nơi những mảnh vải vụn được tận dụng để tạo thành những sản phẩm hữu dụng, Hợp tác xã Sen Vàng còn là nơi thắp lên niềm lạc quan sống của biết bao con người./.